

Zaloguj

Utwórz konto

Search

[\(#views-exposed-form-site-search-search-page-1\)](#)

EPALE - Elektroniczna platforma na rzecz uczenia się dorosłych w Europie

Blog | 30 Listopad 2022

Dam pracę? O kompetencjach i życiu zawodowym uchodźców

Rynek pracy potrzebuje migrantów, ale wcale nie czeka na nich z otwartymi ramionami. Cudzoziemcy szukają wsparcia w organizacjach pozarządowych.

Krzysztof Jarymowicz

ok. 5 minut czytania - polub, linkuj, komentuj!

Znalezienie zatrudnienia to jedno z najważniejszych wyzwań, z jakimi mierzą się uchodźcy. Choć dziś, przy niskiej stopie bezrobocia, często mówi się o "rynku pracownika", w przypadku przymusowych migrantów sprawa wcale nie przedstawia się tak optymistycznie.

Pierwszą przeszkodą jest oczywiście język. Na większości stanowisk jest po prostu nieodzowny. Nawet w takich branżach jak gastronomia czy hotelarstwo, które tradycyjnie kojarzymy z niskopłatnymi zawodami wykonywanymi przez cudzoziemców, tak naprawdę wiele usług musi być wykonywanych przez osoby posługujące się choć w minimalnym stopniu lokalnym językiem. O tym, czy azylant poradzi sobie z tym wyzwaniem, decyduje przede wszystkim pochodzenie i bliskość kulturowa: Ukraińiec łatwiej poradzi sobie we Wrocławiu, a Senegalczyk w Marsylii. W dalszej kolejności znaczenie mają indywidualne predyspozycje - nie tylko językowe, ale też np. temperament czy umiejętność adaptacji.

Z drugiej strony, międzynarodowe korporacje zwykle poszukują osób posługujących się angielskim - *lingua franca* naszych czasów - i znajomość lokalnej mowy nie jest konieczna. Także wykształcenie czy specjalistyczne kompetencje to wymogi, z którymi mierzą się wszyscy kandydaci. W przypadku uchodźców problemem jest natomiast kapitał społeczny, a więc zakorzenienie w relacjach zawodowych i międzyludzkich, połączonej z szeroką wiedzą o rynku pracy. Trzeba wiedzieć gdzie zdobyć podstawowe informacje i jak je wykorzystać. To nie tylko kwestia napisania CV, wypełnienia wniosku czy wyszukiwania ogłoszeń o pracę, ale przede wszystkim zbudowania sieci znajomości i sprawnego poruszania się w nowej, złożonej rzeczywistości.

Photo by [Gabrielle Henderson](#) on [Unsplash](#)

Specyficzną dla uchodźców barierą na rynku pracy są obostrzenia prawne. W Polsce przez pierwsze pół roku azylanci nie mogli w ogóle podjąć legalnego zatrudnienia, a po tym czasie muszą wystąpić o zgodę. Dopiero po uzyskaniu statusu ochrony międzynarodowej ta formalna przeszkoda przestaje obowiązywać. Przepisy zmuszają więc uchodźców do ograniczenia aktywności zawodowej lub podjęcia pracy na czarno. To dlatego najczęściej spotkamy ich na przystówiowym zmywaku, gdzie rzadko zagląda inspekcja pracy, choć wielu mogłoby podjąć lepiej płatne zajęcie.

Inne bariery - wykluczenie mieszkaniowe i komunikacyjne, dyskryminacja ze względu na pochodzenie czy problemy zdrowia psychicznego związane z przymusową migracją - bywają równie dotkliwe. Kluczowe jest indywidualne podejście: zupełnie inna będzie pozycja samotnej, niewykształconej Kubanki z kilkorgiem dzieci zamieszkałej w małej miejscowości, inna młodego Ukraińca w Warszawie, korzystającego ze wsparcia krewnych. Także

wśród uchodźców zdarzają się osoby stosunkowo zamożne, z wysokim kapitałem społecznym, które nie potrzebują żadnego wsparcia. Większość będzie jednak na pierwszym etapie bardzo go potrzebować.

Ponieważ w Polsce nie ma ani spójnej polityki migracyjnej, ani środków na jej prowadzenie, ciężar pomocy spoczywa w przeważającym stopniu na organizacjach pozarządowych. To tam najczęściej cudzoziemcy uczęszczają na kursy orientacyjne, językowe czy zawodowe. Na szkoleniach i podczas rozmaitych przedsięwzięć kulturalnych czy sportowych organizowanych przez fundacje i stowarzyszenia nawiązują kontakty i uczą się jak mierzyć się z codziennymi wyzwaniami w praktyce. Dzisiaj to właśnie trzeci sektor ma największe doświadczenie i jest najlepiej przygotowany do tego zadania. Z jednej strony dysponuje specjalistami posługującymi się różnymi językami, z drugiej - prowadzi działalność z zaangażowaniem, o które trudno gdzie indziej.

- Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych (<https://fise.org.pl>) prowadzi punkt informacji zawodowej, inkubator dla startupów zakładanych przez migrantów oraz program wsparcia dla pracodawców, którzy tworzą miejsca pracy dla osób zagrożonych wykluczeniem, w tym cudzoziemców.
- Fundacja Ocalenie (<https://ocalenie.org.pl>) prowadzi w Warszawie, Łodzi i Łomży Centrum Pomocy Cudzoziemcom, które wspiera w poszukiwaniu pracy, walczy z nieuczciwymi pracodawcami, a także m.in. organizuje bezpłatne kursy językowe.
- Homo Faber (<https://hf.org.pl>) prowadzi Lubelskie Centrum Uchodźców, gdzie można udać się po bezpłatną asystę w załatwianiu spraw w instytucjach publicznych, a także na kursy językowe i zawodowe.
- Centrum Wsparcia Imigrantów i Imigrantek (<https://cwii.pl/>) prowadzi w Gdańsku regularne spotkania, na których migranci poznają miasto i polską kulturę, uczą się pisania CV czy przygotowują do rozmów kwalifikacyjnych.

Organizacji pozarządowych, które realizują misję w tym zakresie jest znacznie więcej, jednak przy rosnącej liczbie migrantów i uchodźców ta liczba jest z pewnością cały czas niewystarczająca. Trzeba podkreślić, że większość z nich ma siedziby w dużych miastach, przez co w mniejszych ośrodkach bardzo trudno o tego rodzaju pomoc.

Wartym odnotowania jest fakt powstawania coraz większej liczby inicjatyw nieformalnych czy przedsiębiorstw społecznych, które specjalizują się w zatrudnianiu migrantów. Najczęściej są to lokale gastronomiczne, warsztaty rowerowe, kluby taneczne, hostele i inne podobne przedsiębiorstwa. W takich miejscach migranci znajdują nie tylko pracę, ale co równie ważne, także przyjazną atmosferę. Mogą liczyć na życzliwość właściciela oraz współpracowników i rozwijać swoje kompetencje jak i relacje społeczne w oparciu o wydarzenia integracyjne, kulinarne czy kulturalne, które bywają solą takich przedsięwzięć.

- Przedsiębiorstwo społeczne Kobiety Wędrownie prowadzi w Warszawie społecznie zaangażowane bistro (<https://www.facebook.com/kuchniakonfliktu>), a zarazem przestrzeń dialogu i wzajemnego wsparcia, w którym osoby z doświadczeniem migracji mogą dzielić się kuchnią swoich rodzinnych stron.

- Kolektyw buzz.inclusive prowadzi w Warszawie BAZĘ (<https://www.facebook.com/baza.inclusive>), która łączy ideę restauracji z miejscem warsztatów i spotkań. W kuchni spotkamy Afgańczyków, a na piętrze edukatorów pracujących z ukraińską młodzieżą lub Afrykańczyków uczących tańca.

Tego rodzaju startupy często są zakładane lub współprowadzone przez samych migrantów. Niektórzy eksperci sądzą, że będzie im trudno przetrwać względu na adresowanie usług czy produktów do wąskiej grupy klientów oraz ograniczony dostęp do kredytów. Inni zauważają natomiast, że osoby zaangażowane w mikro-firmy często mają ponadprzeciętne wykształcenie i motywację, co sprzyja sukcesowi. W końcu założyciel Apple Steve Jobs był synem syryjskiego uchodźcy politycznego, a twórca Amazonu Jeff Bezos jest synem kubańskiego imigranta.

Krzysztof Jarymowicz – prezes [Fundacji dla Wolności](#), inicjator [Etnoligi](#) (projekt roku 2020 według UEFA) i innych programów (nie tylko) sportowych na rzecz równości i spójności społecznej. W 2021 wyróżniony nagrodą Fundacji POLCUL za wieloletnią działalność wspierającą uchodźców oraz integrację środowisk wykluczonych. Ambasador EPALE.

Pracujesz z osobami zagrożonymi wykluczeniem? Działasz na rzecz włączenia społecznego?

Szukasz sprawdzonych metod i narzędzi, które możesz wykorzystać w pracy?

[Tutaj](#) zebraliśmy dla Ciebie wszystkie artykuły na ten temat dostępne na polskim EPALE!

Zobacz także:

[Antonio 'Toto' Shehadee: Na boisku pracujemy razem](#)

[EDU:PACT. Edukacja międzykulturowa w sporcie](#)

[Piłkarki na barykadach](#)

[Witaj w klubie. Jak zaplanować pracę z migrantami?](#)

(1)

Tagi

IMIGRANCY

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ I ZATRUDNIENIE

Komentarz

Karolina Suska

pon., 12/12/2022 - 19:51

Trudne początki...

Pracując z uchodźczyniami, bardzo często słucham jak trudne są początki w znalezieniu legalnej pracy. Skomplikowane procedury, biurokracja i brak znajomości języka nie ułatwiają podjęcia zatrudnienia. Dlatego też duża część uchodźców zaczyna od... nielegalnej pracy. Dopiero gdy "osiąda" w Polsce na dłużej, osądzą się w konkretnym miejscu i podszkoleją język podejmują wyzwanie, by znaleźć legalną pracę. Na szczęście w dużej mierze im się to udaje, ale jak sami przyznają, dzieje się to głównie dzięki pomocy otrzymywanej z organizacji pozarządowych, bo system procedur państwowych pozostawia ciągle wiele do życzenia.

Zaloguj lub [zarejestruj się](#) aby dodawać komentarze (0)

Agnieszka LEŚNY

ndz., 12/04/2022 - 16:56

Niezbędna jest interwencja państwa

Wciąż bardzo zastanawiające jest, czemu regulacje prawne, nie nadążają za dużą potrzebą polskiego rynku pracy w otwarciu się na pracowników przyjezdnych. Legalne zatrudnienie cudzoziemca/cudzoziemki wciąż jest dużym wyzwaniem przed którym cofać mogą się male przedsiębiorcy. Organizacje pozarządowe oferują duże wsparcie, jednak wciąż duże łatwiej jest zorganizować

się mające podmioty i przedsiębiorcy. Organizacje pozarządowe oferują dużo wsparcia - jednak wciąż dużo łatwiej jest zorganizować warsztaty wspierające, a nie dać pracę - a to ona jest najbardziej potrzebna. Nie mogę zrozumieć, czemu wraz z pakietem różnych form pomocy związanych z wojną na Ukrainie, nie ułatwiono zasad zatrudniania obcokrajowców w Polsce.

[Zaloguj](#) lub [zarejestruj się](#) aby dodawać komentarze (0)

Users have already commented on this article

Chcesz zamieścić komentarz? [Zaloguj się](#) lub [Zarejestruj się](#).

Dołącz do naszej społeczności

i **Click the arrow:** use the arrow to expand or collapse the this section. When collapsed this section will be hidden from view, allowing you to focus on other parts of the page. Click again to reveal the content.

Want to write a blog post ?

Nie wahaj się!

Kliknij poniższy link i opublikuj nowy artykuł!

[Dodaj nowy wpis](#)

Related articles

Blog | 26 Wrzesień 2025

Webinarium EPALE: Marketing w kulturze, czyli jak opowiadać, by edukować

Blog | 20 Sierpień 2025

Rola motywacji i samooceny w procesie job shadowingu

Blog | 18 Lipiec 2025

Zdrowe Społeczności/Healthy Communities: wzmocnienie kompetencji zdrowotnych w społecznościach lokalnych

Latest News

X FORUM EDUKACJI DOROSŁYCH

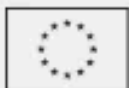
4-5 listopada 2025 r.

Warszawa, Centrum Nauki Kopernik

Transmisja online

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Training and Cooperation Activities
Skierowana między innymi do nauczycieli

Blog | 6 Październik 2025

Zapraszamy na X Forum Edukacji Dorosłych!

Ruszyła rejestracja na X Forum Edukacji Dorosłych. Dołączcie do nas 4 i 5 listopada!

Karolina MILCZAREK

puw polski uniwersytet wirtualny

ahe Akademia Humanistyczno Ekonomiczna w Łodzi

X Ogólnopolska Konferencja

akademia on-line

**E-LEARNING
Z KIM TO SIĘ JE?**

17 października 2025 r.
www.puw.pl/pl/akademia-online

Aktualności | 2 Październik 2025

Akademia on-line

„E-learning: z kim to się je?” Jubileuszowa konferencja Akademia on-line już 17 października w Łodzi...

Lidia Mirowska

#56

PODCAST EPALE

Awangarda w fabrykach.
Z dziejów edukacji o sztuce
współczesnej

dr Marcin Szeląg • • • •

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Blog | 1 Październik 2025

Podcast EPALE: Awangarda w fabrykach. Z dziejów edukacji o sztuce współczesnej - Marcin Szeląg #56

Kolejny podcast EPALE dotyczący edukacji osób dorosłych.

Iwona BUKS

Nadchodzące wydarzenia

7
paź
2025

NADCHODZĄCE

[Akademia Innowacyjności NGO #AINGO: włącz kompetencje tech & AI w Twojej organizacji!](#)

Remote Event

9
paź
2025

NADCHODZĄCE

[III Krajowy Kongres Współpracy Lokalnej](#)

Warszawa, Polska

EPALE - Elektroniczna platforma na rzecz uczenia się dorosłych w Europie

EPALE to europejska, wielojęzyczna, otwarta dla wszystkich społeczność profesjonalistów z dziedziny kształcenia dorosłych.

Dostępność treści

Mobile app accessibility

Get the Mobile App

Android

iOS

Komisja Europejska w mediach społecznościowych

Pomoc

Newsletter

Komisja Europejska

 Facebook

 Twitter

 LinkedIn

Informacje prawne

Zastrzeżenie

Wytyczne społeczności

Zastrzeżenie dotyczące linków zewnętrznych

Wyłączenie odpowiedzialności

Oświadczenie o ochronie prywatności

Informacja o plikach cookie